III 27148

Curs universitar

Emilia Lucia Cătană

Drept administrativ

Ediţia 3

Editura C. H. Beck

24148 d1

Emilia Lucia Cătană

Drept administrativ

Ediția 3
- revizuită și adăugită -

289860
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECA 2

Demo
C-289860

Editura C.H. Beck
București 2023

Cuprins

Cuvânt-înainte la ediția 3 XIII

Cuvânt-înainte la ediția 2 XVII

Cuvânt-înainte la ediția 1 XIX

Abrevieri XXI

Capitolul I. Introducere privind administrația publică și dreptul administrativ 1

Secțiunea 1. Noțiunea de societate, de stat și de putere executivă 1

Secțiunea a 2-a. Evoluția ideii de separare a puterilor în stat 4

Secțiunea a 3-a. Noțiunea de administrație publică și principiile generale aplicabile acesteia 6

Secțiunea a 4-a. Noțiunea, obiectul de reglementare și izvoarele dreptului administrativ 10

§1. Noțiunea și obiectul dreptului administrativ 10

§2. Izvoarele dreptului administrativ 11

2.1. Izvoarele scrise ale dreptului administrativ 11

2.2. Izvoarele nescrise ale dreptului administrativ 12

Secțiunea a 5-a. Raporturile juridice administrative 14

§1. Conceptul și elementele raporturilor de drept administrativ 14

§2. Tipurile de raporturi de drept administrativ 17

Secțiunea a 6-a. Relația dreptului administrativ cu alte ramuri ale dreptului 18

§1. Relația dreptului administrativ cu dreptul constituțional 18

§2. Relația dintre dreptul administrativ, dreptul financiar public și dreptul fiscal 19

§3. Relația dreptului administrativ cu dreptul civil și dreptul penal 20

Secțiunea a 7-a. Dreptul administrativ și știința administrației 24

Secțiunea a 8-a. Codificarea dreptului administrativ și a procedurii administrative. Stadiu actual și perspective de reglementare 26

Capitolul II. Autoritățile administrației publice 30

Secțiunea 1. Președintele României 31

§1. Natura juridică a instituției Președintelui României 31

§2. Alegerea și validarea Președintelui României 32

§3. Atribuțiile Președintelui României 34

3.1. Clasificare 34

3.2. Atribuțiile Președintelui în raporturile cu Parlamentul 35

3.3. Atribuțiile Președintelui în calitate de șef al executivului 35

3.4. Atribuțiile Președintelui în domeniul politicii externe 37

§4. Actele Președintelui României 37

§5. Răspunderea Președintelui României 40
5.1. Forme de răspundere prevăzute la art. 95 din Constituția României 40
5.2. Forme de răspundere prevăzute la art. 96 din Constituția României 41
Secțiunea a 2-a. Guvernul 42
§1. Natura juridică și statutul Guvernului 42
§2. Constituirea Guvernului și funcțiile sale 43
§3. Componența Guvernului. Rolul și atribuțiile prim-ministrului 44
§4. Aparatul de lucru al Guvernului 45
§5. Condiții pentru a fi membru al Guvernului și exercitarea mandatului 49
§6. Încetarea funcției de membru al Guvernului 53
§7. Durata mandatului Guvernului 55
§8. Atribuțiile Guvernului 56
§9. Actele Guvernului 58
§10. Răspunderea Guvernului 64
Secțiunea a 3-a. Administrația centrală de specialitate 65
§1. Ministerele. Concept, funcții 66
§2. Organizarea și funcționarea ministerelor 66
§3. Conducerea ministerelor 71
§4. Actele ministerelor 74
§5. Autoritățile administrative autonome centrale 75
Secțiunea a 4-a. Administrația publică locală 77
§1. Organizarea administrației publice locale 77
§2. Principiile care guvernează administrația publică locală 81
2.1. Principiul descentralizării 83
2.2. Principiul autonomiei locale. 88
2.2.1. Fundament constituțional și legal. Concept și trăsături 88
2.2.2. Formele de asociere a unităților administrativ-teritoriale: asociațiile de dezvoltare intercomunitară/zonele metropolitane și consorțiile administrative 91
2.2.3. Structurile asociative ale autorităților administrației publice locale 95
2.3. Principiul deconcentrării serviciilor publice 97
2.4. Principiul utilizării limbii materne 98
2.5. Principiul consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit 99
2.6. Principiul eligibilității autorităților administrației publice locale 101
2.7. Principiul cooperării 102
2.8. Principiul responsabilității 105
2.9. Principiul constrângerii bugetare 107
§3. Consiliile locale și județene 107
3.1. Caracteristici și constituire 107
3.2. Organizarea consiliilor locale și județene 115
3.3. Dobândirea, încetarea și suspendarea mandatului de consilier 118

3.4. Conflicte de interese și incompatibilități ale calității de consilier 124
3.5. Atribuțiile și actele consiliilor locale 128
3.6. Atribuțiile consiliilor județene....132
3.7. Funcționarea consiliilor locale 135
3.8. Funcționarea consiliilor județene 143
3.9. Dizolvarea consiliilor locale și județene....146
§4. Primarul și viceprimarul.... 151
4.1. Alegerea și mandatul primarului....151
4.2. Rolul, atribuțiile și actele primarului 155
4.3. Suspendarea și încetarea mandatului primarului....159
4.4. Viceprimarul....164
4.5. Aparatul de specialitate al primarului și serviciile publice locale.....166
§5. Președintele și vicepreședinții consiliului județean.... 166
5.1. Alegerea și mandatul președintelui și vicepreședinților 166
5.2. Rolul, atribuțiile și actele președintelui consiliului județean.....169
5.3. Atribuțiile vicepreședinților....172
§6. Conflict de interese și incompatibilități ale primarului, viceprimarului, președintelui și vicepreședinților consiliului județean 173
§7. Secretarul general al unității administrativ-teritoriale.... 176
§8. Administratorul public 180
Secțiunea a 5-a. Prefectul și subprefecții.... 181
§1. Numirea prefectului și a subprefecților.... 182
§2. Drepturi și obligații ale prefectului și subprefecților 183
§3. Incompatibilități și conflicte de interese ale prefectului și subprefecților 184
§4. Atribuțiile prefectului și subprefecților.... 186
§5. Actele și răspunderea prefectului.... 192
§6. Instituția prefectului.... 194
§7. Secretarul general al instituției prefectului 195
§8. Colegiul prefectural 197
§9. Cancelaria prefectului 198
§10. Oficiile prefecturale 199

Capitolul III. Personalul administrației publice 201
Secțiunea 1. Funcția publică și funcționarul public.... 202
§1. Conceptul de funcție publică și funcționar public. Principiile funcției publice 202
§2. Raportul de serviciu 207
§3. Clasificarea funcției publice și a funcționarilor publici 210
§4. Recrutarea în funcția publică 214
4.1. Condițiile de participare la concursul de recrutare în funcția publică 215
4.2. Organizarea concursului de recrutare în funcția publică 216
§5. Numirea în funcția publică.... 221
§6. Perioada de stagiu 223

§7. Agenția Națională a Funcționarilor Publici 225
§8. Promovarea în funcția publică 228
8.1. Promovarea în grad profesional 228
8.2. Promovarea în clasa superioară 230
8.3. Promovarea în funcția publică de conducere și în funcția publică din categoria înalților funcționari publici 230
§9. Evaluarea funcționarilor publici 231
§10. Drepturile și îndatoririle funcționarilor publici 236
10.1. Drepturile funcționarilor publici 236
10.2. Îndatoririle funcționarilor publici 240
§11. Delegarea de atribuții 248
§12. Formarea și perfecționarea profesională a funcționarilor publici 249
§13. Răspunderea funcționarilor publici 252
§14. Modificarea raportului de serviciu 253
14.1. Delegarea 254
14.2. Detașarea 254
14.3. Transferul 255
14.4. Mutarea în cadrul altui compartiment al autorității sau instituției publice 256
14.5. Exercitarea cu caracter temporar a unei funcții publice de conducere 257
§15. Suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu 258
15.1. Suspendarea raporturilor de serviciu 258
15.2. Încetarea raporturilor de serviciu 260
§16. Dispoziții speciale privind funcția publică specifică de manager public 267
Secțiunea a 2-a. Personalul contractual din administrația publică 270

Capitolul IV. Actul administrativ 273
Secțiunea 1. Actul administrativ – specie a actului juridic 273
Secțiunea a 2-a. Conceptul de act administrativ 274
Secțiunea a 3-a. Trăsăturile actelor administrative 280
Secțiunea a 4-a. Clasificarea actelor administrative 283
Secțiunea a 5-a. Condițiile de valabilitate ale actelor administrative 286
§1. Legalitatea actului administrativ 286
§2. Forma actului administrativ 289
§3. Procedura de emitere sau adoptare a actului administrativ 290
Secțiunea a 6-a. Forța juridică a actelor administrative 302
Secțiunea a 7-a. Efectele juridice ale actelor administrative 306
§1. Intrarea în vigoare a actelor administrative 306
§2. Întinderea și încetarea efectelor juridice produse de actele administrative 307
Secțiunea a 8-a. Suspendarea actului administrativ 309
Secțiunea a 9-a. Revocarea actului administrativ 310
Secțiunea a 10-a. Anularea și inexistența actului administrativ 312
§1. Anularea actului administrativ 312

§2. Inexistența actului administrativ 315
Secțiunea a 11-a. Dispoziții privitoare la actele administrative unilaterale cuprinse în Codul administrativ 316
§1. Dispoziții comune privind actele administrative în materia funcției publice și funcționarului public 316
§2. Tipuri de acte administrative 317
Secțiunea a 12-a. Contractele administrative 319
§1. Conceptul de contract administrativ. Regimul juridic aplicabil 319
§2. Conceptul și natura juridică a contractului de achiziție publică, contractului de achiziție sectorială și contractului de concesiune de lucrări și servicii 324

Capitolul V. Contenciosul administrativ 331
Secțiunea 1. Contenciosul administrativ – formă de control a activității administrației publice 331
Secțiunea a 2-a. Noțiunea de contencios administrativ 333
Secțiunea a 3-a. Condițiile de admisibilitate ale acțiunii în contencios administrativ 337
§1. Condiția ca actul atacat să fie un act administrativ 337
§2. Vătămarea unui drept subiectiv sau a unui interes legitim 351
§3. Condiția ca actul să emane de la o autoritate publică 356
§4. Condiția de a fi respectată procedura administrativă prealabilă 360
§5. Condiția ca acțiunea să fie introdusă într-un anumit termen 368
Secțiunea a 4-a. Acte administrative exceptate de la controlul în contencios administrativ și limitele acestui control 373
§1. Acte administrative exceptate de la controlul în contencios administrativ 373
§2. Actele administrative sustrase parțial controlului de legalitate al instanțelor judecătorești de contencios administrativ 377
Secțiunea a 5-a. Subiectele de sesizare a instanței de contencios administrativ 378
§1. Considerații generale. Contenciosul subiectiv și contenciosul obiectiv 378
§2. Persoana vătămată 379
§3. Avocatul Poporului 383
§4. Ministerul Public 386
§5. Prefectul și Agenția Națională a Funcționarilor Publici 390
§6. Autoritatea publică emitentă a actului administrativ nelegal 400
Secțiunea a 6-a. Aspecte de competență și procedură privind judecarea acțiunilor de contencios administrativ 403
§1. Instanța competentă 403
§2. Cererea de chemare în judecată și documente necesare. Amenda judiciară 408
§3. Suspendarea executării actului administrativ 411
§4. Obiectului cererii de chemare în judecată 415
§5. Timbrajul, judecarea cererii și căile de atac 423

Secțiunea a 7-a. Excepția de nelegalitate 432
§1. Concept, trăsături și condiții de admisibilitate 432
§2. Procedura de soluționare a excepției de nelegalitate 437
Secțiunea a 8-a. Punerea în executare a hotărârilor judecătorești 439
§1. Modalități de punere în executare a hotărârilor judecătorești 439
§2. Instanța de executare 446

Capitolul VI. Domeniul public 447
Secțiunea 1. Delimitări conceptuale: noțiunile de domeniu public, proprietate publică și bunuri proprietate publică. Relația cu serviciul public 447
Secțiunea a 2-a. Distincția dintre domeniul public și domeniul privat 454
Secțiunea a 3-a. Distincția dintre proprietatea publică și proprietatea privată. Regim juridic 457
Secțiunea a 4-a. Modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate publică al statului sau al unităților administrativ-teritoriale 461
§1. Darea de administrare a bunurilor proprietate publică 461
§2. Concesionarea bunurilor proprietate publică 463
§3. Închirierea bunurilor proprietate publică 468
§4. Darea în folosință cu titlu gratuit a bunurilor proprietate publică 470
Secțiunea a 5-a. Constituirea domeniului public 474
§1. Achizițiile publice efectuate în condițiile legii 474
§2. Exproprierea pentru cauză de utilitate publică 476
§3. Acte de donații sau legate 485
§4. Trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale 486
§5. Trecerea unui bun din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al statului 487
§6. Trecerea unui bun din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al altei unități administrativ-teritoriale 488
§7. Trecerea unui bun din domeniul public al unui județ în domeniul public al altui județ limitrof 489
§8. Transferul unui bun din domeniul privat al statului în domeniul public al acestuia sau din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al acesteia, în condițiile legii 489
§9. Convențiile cu titlu oneros, dacă bunul, prin natura lui sau prin voința dobânditorului, devine de uz ori de interes public 490
§10. Alte moduri prevăzute de lege 491
Secțiunea a 6-a. Reguli specifice privind inventarierea bunurilor 491
Secțiunea a 7-a. Schimbarea titularului dreptului de proprietate publică 494
Secțiunea a 8-a. Încetarea dreptului de proprietate publică 495

Capitolul VII. Serviciile publice 497
Secțiunea 1. Conceptul de serviciu public 497
Secțiunea a 2-a. Principiile de organizare și funcționare a serviciilor publice .. 502
§1. Principiul transparenței serviciilor publice 502
§2. Principiul egalității de tratament 503
§3. Principiul continuității serviciilor publice 503
§4. Principiul adaptabilității 504
§5. Principiul accesibilității 505
§6. Principiul responsabilității asigurării serviciului public 505
§7. Principiul furnizării serviciilor publice la standarde de calitate 505
Secțiunea a 3-a. Clasificarea serviciilor publice 508
Secțiunea a 4-a. Forme de organizare a serviciilor publice 509
§1. Gestiunea directă 509
§2. Gestiunea delegată 512
§3. Asocierea în participație 517
§4. Parteneriatul public-privat 518

Capitolul VIII. Răspunderea în dreptul administrativ 521
Secțiunea 1. Considerente generale 521
Secțiunea a 2-a. Răspunderea administrativ-disciplinară 523
§1. Considerații generale. Abaterea disciplinară și sancțiunile disciplinare 523
§2. Comisiile de disciplină 526
§3. Cazierul administrativ. Radierea sancțiunilor disciplinare 528
Secțiunea a 3-a. Răspunderea administrativ-contravențională 529
§1. Considerente normative și conceptuale 529
§2. Elementele și trăsăturile contravenției 532
§3. Cauze care înlătură caracterul contravențional al faptei 533
§4. Cauze care înlătură răspunderea contravențională 535
§5. Clasificarea sancțiunilor contravenționale 536
§6. Procedura constatării contravenției și aplicării sancțiunilor contravenționale 538
§7. Plângerea contravențională 543
§8. Executarea sancțiunii contravenționale 546
Secțiunea a 4-a. Răspunderea administrativ-patrimonială 547

Bibliografie 557